

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2023/1954**z dne 10. maja 2023****s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije (pred 30. novembrom 2021: Skupno podjetje ECSEL) za proračunsko leto 2021**

EVROPSKI PARLAMENT,

- ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije za proračunsko leto 2021,
  - ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0082/2023),
- A. ker je bilo Skupno podjetje Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj (ECSEL) ustanovljeno 6. maja 2014 z Uredbo Sveta (EU) št. 561/2014 ⁽¹⁾, ki je začela veljati 27. junija 2014, za obdobje do 31. decembra 2024; ker je Skupno podjetje ECSEL nadomestilo in nasledilo skupni podjetji ENIAC in ARTEMIS, ki sta bili prenehali poslovati 26. junija 2014; ker je bilo z Uredbo Sveta (EU) 2021/2085 ⁽²⁾ v okviru programa Obzorje Evropa novembra 2021 ustanovljeno Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije (Skupno podjetje KDT), ki bo nadomestilo ECSEL in bo delovalo do 31. decembra 2031;
- B. ker je Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije javno-zasebno partnerstvo, s katerim se upravlja program za raziskave in inovacije, katerega cilj je okrepiti strateško avtonomijo Unije v sektorju elektronskih komponent in sistemov; ker bi moralo Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije obravnavati jasno opredeljene teme, ki bi industriji Unije v širšem smislu omogočile, da snujejo, izdelujejo in uporabljajo najbolj inovativne tehnologije za elektronske komponente in sisteme;
- C. ker so člani Skupnega podjetja KDT Unija, ki jo zastopa Komisija, sodelujoče države in tri industrijska združenja, in sicer Evropsko združenje za povezovanje energetskega sistema, Združenje za evropske dejavnosti na področju nanoelektronike in evropsko tehnološko združenje Inside Industry Association, ki predstavljajo deležnike s področja mikro- in nanoelektronike, pametnih integriranih sistemov ter vgrajenih in kibernetko-fizičnih sistemov;
- D. ker finančni prispevek Unije za Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije, vključno z odobritvami EGP, za kritje upravnih in operativnih stroškov znaša do 1,8 milijarde EUR, pri čemer znesek za kritje upravnih stroškov znaša do 26,331 milijona EUR; ker zasebni člani Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije prispevajo sredstva oziroma poskrbijo, da njihovi ustanovni ali pridruženi subjekti za skupno podjetje prispevajo vsaj 2,5 milijarde EUR; ker zasebni člani Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije prispevajo sredstva oziroma poskrbijo, da njihovi ustanovni ali pridruženi subjekti prispevajo vsaj 26,331 milijona EUR za upravne stroške skupnega podjetja v desetletnem obdobju;

Splošno

1. pozdravlja splošni pristop Sveta glede predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih);

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU) št. 561/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja ECSEL (UL L 169, 7.6.2014, str. 152).

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 219/2007, (EU) št. 557/2014, (EU) št. 558/2014, (EU) št. 559/2014, (EU) št. 560/2014, (EU) št. 561/2014 in (EU) št. 642/2014 (UL L 427, 30.11.2021, str. 17).

2. priznava, da program Obzorje Evropa za Skupno podjetje KDT določa ambiciozne cilje, ki se lahko dosežejo le, če bodo načrtovane in izvedene učinkovite rešitve za odpravo pomanjkljivosti v sistemih notranje kontrole in pripravo na prihodnje izzive, ki so posledica večjih pristojnosti, na primer na področju upravljanja človeških virov in načrtovanja; v zvezi s tem poudarja, da posebno zapleteni in obremenjujoči izračuni in zahteve glede poročanja predstavljajo veliko tveganje napak, zato poziva Skupno podjetje KDT, naj preuči možnosti za poenostavitve, kjer je to mogoče, in ki so združljive z obstoječim pravnim okvirom;
3. ugotavlja, da skupna podjetja nimajo usklajene opredelitve upravnih stroškov, ki je podlaga za izračun finančnih prispevkov njihovih članov in pogoj za primerljivost; ob upoštevanju tega poziva k oblikovanju skupnih smernic za vsa skupna podjetja, da bi sprejela usklajen pristop za razvrstitev nekaterih kategorij odhodkov za upravne stroške, kot so odhodki za svetovanja, študije, analize, vrednotenja in tehnično pomoč;

Proračunsko upravljanje in finančno poslovanje

4. pozdravlja, da zaključni račun Skupnega podjetja KDT v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2021 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za to leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije, ter da so transakcije, povezane z letnim zaključnim računom, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne;
5. ugotavlja, da je skupni razpoložljivi proračun skupnega podjetja za leto 2021 (ki vključuje neporabljena sredstva iz prejšnjih let, namenske prihodke in prenose v naslednje proračunsko leto) vključeval sredstva za prevzem obveznosti v višini 218,3 milijona EUR in plačila v višini 199,3 milijona EUR ter da je stopnja izvrševanja sredstev za prevzem obveznosti znašala 99,4 % (v primerjavi z 99,59 % v letu 2020), stopnja izvrševanja sredstev za plačila pa 84 % (v primerjavi z 88,63 % v letu 2020);
6. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je Skupno podjetje KDT konec leta 2021 finančno zaključilo tekoče raziskovalne projekte iz sedmega okvirnega programa; ugotavlja, da so na podlagi skupnih stroškov podpisanih dejavnosti sedmega okvirnega programa in dejanskih plačil skupnega podjetja in njegovih predhodnikov, ENIAC, ARTEMIS in ECSEL za sofinanciranje teh dejavnosti končni prispevki članov ocenjeni na 564,3 milijona EUR za Unijo, 812,5 milijona EUR za sodelujoče države in 2 202,4 milijona EUR stvarnih prispevkov za zasebne člane;
7. ugotavlja, da je skupno podjetje konec leta 2021 v celoti prevzelo obveznosti za najvišji možni prispevek EU za podpisane sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020, ki je znašal 1 170 milijonov EUR; ugotavlja, da je treba od tega zneska v prihodnjih letih poravnati še približno 190,3 milijona EUR (ali 16,6 %).
8. ugotavlja, da je v letu 2021 stopnja izvrševanja proračuna za plačila, ki ga je imelo skupno podjetje na voljo za projekte v okviru programa Obzorje 2020, znašala 85 %. ugotavlja, da Skupno podjetje KDT v letu 2021 ni imelo skoraj nobenih operativnih sredstev za prevzem obveznosti, saj je zadnji razpis za zbiranje predlogov zaključilo ob izteku leta 2020;
9. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da so bili ob koncu leta 2021 morebitni končni stvarni prispevki zasebnih članov za operativne dejavnosti programa Obzorje 2020 ocenjeni na 1 594,2 milijona EUR; ugotavlja, da lahko Skupno podjetje KDT dejanski znesek stvarnih prispevkov zasebnih članov izračuna in potrdi šele po tem, ko skupno podjetje in sodelujoče države izvršijo vsa plačila ter so prejela vsa potrdila o zaključku projekta in s tem povezane informacije; v zvezi s tem in glede na to, da je bilo konec leta 2021 zaključeno le omejeno število projektov programa Obzorje 2020, ugotavlja, da so potrjeni stvarni prispevki članov iz panoge znašali 300,6 milijona EUR; ugotavlja, da so kumulativni ocenjeni in (še ne potrjeni) stvarni prispevki zasebnih članov na podlagi metodologije po načelu časovne porazdelitve, ki jo je sprejel upravni odbor Skupnega podjetja KDT, ob koncu leta 2021 znašali 968,2 milijona EUR;

10. ugotavlja, da so sodelujoče države ob koncu leta 2021 podpisale pogodbene obveznosti v višini 1 106,2 milijona EUR in prijavile skupne finančne prispevke v višini 450,2 milijona EUR, ki so jih plačale neposredno nacionalnim upravičencem projektov iz programa Obzorje 2020, ki so jih podprle; ugotavlja, da je do razlike med zneskom finančnega prispevka sodelujočih držav in finančnim prispevkom Unije ob koncu leta 2021 v znesku 1 058,1 milijona EUR prišlo zato, ker večina sodelujočih držav svoje stroške Skupnemu podjetju KDT priznava in sporoča šele ob zaključku projektov v okviru programa Obzorje 2020, ki jih podpirajo;

Javna naročila in osebje

11. ugotavlja, da se javna naročila in pogodbe upravljajo v skladu z določbami finančne uredbe Skupnega podjetja KDT, usklajuje pa jih upravna in finančna skupina Skupnega podjetja KDT;
12. ugotavlja, da je Skupno podjetje KDT, da bi doseglo zastavljene cilje ter ustrezno podprlo svoje dejavnosti in infrastrukturo, dodelilo sredstva za izvedbo potrebnih storitev in nabavo blaga; ugotavlja, da je Skupno podjetje KDT, ko gre za dobro finančno poslovanje in učinkovitost, v največji možni meri uporabilo različne sporazume o ravni storitev, ki jih je že sklenilo z ustreznimi službami Komisije in zasebnimi člani, prav tako pa se zanašalo na medinstitucionalne okvirne pogodbe (npr. za storitve in opremo IT, storitve agencijskega osebja, zunanje revizijske storitve); ugotavlja, da so glede na sanitarne razmere zaradi pandemije covid-19 in uvedene omejitve domala vse seje in dogodki potekali na daljavo in da je bilo v zadnjem četrtletju leta 2021 le zelo malo misij, zato je Skupno podjetje KDT v letu 2021 izvedlo zelo malo postopkov javnega naročanja, zlasti za naročila nizke vrednosti;
13. ugotavlja, da sta bila maja 2021 sprožena dva postopka s pogajanjem za oddajo dveh naročil zelo nizke vrednosti za logistično podporo in izdelavo videoposnetkov v okviru organizacije digitalne različice simpozija Skupnega podjetja ECSEL, septembra 2021 pa je to skupno podjetje začelo postopek s pogajanjem za naročilo nizke vrednosti, povezano z organizacijo seminarja na visoki ravni;
14. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je Skupno podjetje KDT 31. decembra 2021 zaposlovalo 29 uslužbencev, med katerimi so bili začasni in pogodbeni uslužbenci ter napoteni nacionalni strokovnjaki; na podlagi letnega poročila o dejavnostih ugotavlja, da je Skupno podjetje ECSEL v letu 2021 zaposlilo dva pogodbenca uslužbenca na delovni mesti finančnega/upravnega pomočnika (ki sta ostali nezasedeni po odhodu nekdanjih uslužbencev); ugotavlja, da je bil postopek zaposlovanja zaključen v četrtem četrtletju leta 2021; ugotavlja, da sta se dva začasna uslužbenca upokojila in da je bil eden že uspešno nadomeščen;
15. zaskrbljenostjo ugotavlja, da je v obdobju 2018–2021 povprečni letni delež začasnih uslužbencev v vseh skupnih podjetjih ostal visok in je znašal približno 11 % statutarne uslužbencev; opozarja, da se zaradi visokega deleža pogodbenega osebja občutno povečuje stopnja fluktuacije zaposlenih Skupnega podjetja KDT in dodatno destabilizirajo kadrovske razmere; poudarja pa, da bi morala uporaba agencijskih delavcev ostati začasna rešitev, sicer bi lahko negativno vplivala na splošno smotrnost poslovanja skupnega podjetja, kot so ohranitev ključnih kompetenc, nejasni kanali odgovornosti in manjša učinkovitost uslužbencev;
16. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da bo v skladu s predlogom Komisije ⁽³⁾ o spremembi Uredbe (EU) 2021/2085 Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije preoblikovano v prihodnje Skupno podjetje za čipe, ki bo imelo nove pristojnosti, povezane z izvajanjem pobude Čipi za Evropo v novem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027; s tem v zvezi pozdravlja, da bo Skupno podjetje KDT podpiralo razvoj inovativnih polprevodniških tehnologij naslednje generacije, s katerimi naj bi se okrepile zmogljivosti Unije za proizvodnjo čipov; ugotavlja, da bo v skladu s tem predlogom Skupno podjetje KDT v novem večletnem finančnem okviru za

⁽³⁾ Predlog uredbe Sveta o spremembi Uredbe Sveta (EU) 2021/2085 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa v zvezi s Skupnim podjetjem za čipe, COM(2022) 047 z dne 8. februarja 2022.

obdobje 2021–2027 izvedlo projekte v vrednosti okoli 10,9 milijarde EUR, zaposlilo pa naj bi dodatnih 19 uslužbencev, da bi do leta 2025 doseglo načrtovano število 50 statutarnih uslužbencev; izraža zaskrbljenost, ker je imelo skupno podjetje konec leta 2021 le 29 uslužbencev (13 začasnih in 16 pogodbenih uslužbencev), zato bi se lahko pri upravljanju novih zaposlitev srečalo z znatnimi kadrovskimi izzivi, poleg tega pa bo moralo še vzpostaviti nove upravne in operativne postopke;

17. kar zadeva uravnoteženo zastopanost spolov, na podlagi letnega poročila o dejavnostih za leto 2021 ugotavlja, da se je število izvedenk za preglede v Skupnem podjetju KDT v primerjavi s prejšnjim letom povečalo, tako v odstotkih kot v absolutnih številkah; obžaluje, da je odstotna stopnja 19,4 % še vedno nizka in poziva k večjim prizadevanjem za uravnoteženo zastopanost spolov;
18. ugotavlja, da skupna podjetja od leta 2016 v pokojninski sistem Unije niso plačevala tistega dela prispevkov delodajalca za zaposlene v skupnih podjetjih, ki ustreza razmerju med prihodki, ki jih subvencionira tretja država, in njihovimi skupnimi prihodki, ker Komisija teh odhodkov ni predvidela v proračunu skupnih podjetij niti ni uradno zahtevala teh plačil; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za preprečevanje podobnih težav v prihodnosti;

Notranje kontrole

19. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da se upravni sporazumi, ki sta jih skupni podjetji ARTEMIS in ENIAC sklenili z nacionalnimi organi za financiranje, še naprej uporabljajo tudi po združitvi teh skupnih podjetij v Skupno podjetje ECSEL; ugotavlja, da se je v skladu s temi dogovori pri strategijah naknadnih revizij skupnih podjetij ENIAC in ARTEMIS močno zanašalo na to, da nacionalni organi za financiranje revidirajo zahtevke za povračilo stroškov projektov; obžaluje, da velike razlike v metodologijah in postopkih, ki jih uporabljajo nacionalni organi za financiranje sodelujočih držav, Skupnemu podjetju ECSEL ne omogočajo izračuna enotne zanesljive ponderirane stopnje napake ali stopnje preostale napake za plačila iz sedmega okvirnega programa ter da so skupna plačila skupnega podjetja v letu 2021 za zaključitev preostalih projektov iz sedmega okvirnega programa znašala le 0,6 milijona EUR ali 0,4 % skupnih operativnih plačil, zato niso pomenila tveganja za pomembne napake v letu 2021;
20. na podlagi letnega poročila o dejavnostih ugotavlja, da naknadno revizijo plačil v okviru programa Obzorje 2020 opravlja skupna revizijska služba generalnega direktorata Komisije za raziskave in inovacije; obžaluje, da je Skupno podjetje KDT glede na rezultate revizij, ki so bili na voljo ob koncu leta 2021, poročalo o reprezentativni stopnji napake za program Obzorje 2020 v višini 2,2 % (v primerjavi z 2,58 % leta 2020) in stopnji preostale napake v višini 1,2 % (v primerjavi z 1,25 % leta 2020);
21. ugotavlja, da je Računsko sodišče za oceno kontrol operativnih plačil Skupnega podjetja KDT revidiralo naključno vzorčena plačila v okviru programa Obzorje 2020 na ravni končnih upravičencev, ki so bila izvršena v letu 2021, da bi potrdilo stopnje napak pri naknadnih revizijah (v zvezi s transakcijami pri izplačilu nepovratnih sredstev, preizkušenimi pri upravičencih, prag za poročanje o količinsko opredeljivih napakah znaša 1 % revidiranih stroškov); obžaluje, da je Računsko sodišče v dveh primerih odkrilo in količinsko opredelilo napake v zvezi s stroški dela, ki so bili prijavljeni previsoko;
22. poudarja, da je Računsko sodišče na podlagi ugotovitev potrdilo sistemske napake v zvezi s prijavljenimi stroški dela in da se zlasti v malih in srednjih podjetjih ter pri novih upravičencih pogosteje ponavljajo napake, poudarja, da se o teh napakah tudi redno poroča v prejšnjih letnih poročilih Računskega sodišča od leta 2017; zato poudarja, da sta poenostavitev pravil programa Obzorje 2020 za prijavo stroškov dela in širša uporaba poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov predpogoj, da se stopnje napake ustalijo pod ravno pomembnosti; opozarja, da bi moralo Skupno podjetje KDT okrepiti svoje sisteme notranje kontrole, da bi zmanjšalo povečano tveganje v zvezi z MSP in novimi upravičenci, ter pri nekaterih kategorijah upravičencev, ki so bolj dovzetni za napake, kot so MSP in novi upravičenci, odločno spodbujati orodje Personnel Costs Wizard. pozdravlja, da so v letu 2022 vsa skupna podjetja začela izvajati ukrepe za zmanjšanje stopnje napake v skladu z ukrepom, ki ga je predlagalo Računsko sodišče in ki vključuje preučitev možnosti uporabe poenostavljenih oblik stroškov, kot so stroški na enoto, pavšalni zneski in pavšalne stopnje;

23. na podlagi letnega poročila o dejavnostih ugotavlja, da je Skupno podjetje ECSEL leta 2021 ocenilo učinkovitost svojih sistemov notranje kontrole v zvezi z revidiranim okvirom; ugotavlja, da je bil splošni cilj samoocenjevanja razumeti, ali so se upoštevala vsa načela in ali so bila učinkovita; ugotavlja, da je postopek temeljil predvsem na samoocenjevanju kazalnikov spremljanja in analizi poročil službe za notranjo revizijo, Računskega sodišča in zunanjih revizorjev, podpirali pa so ga tudi drugi dokazi (kot so register izjem, ocena tveganja, spremljanje ukrepov, priporočila, ugotovitve) in razprave z vodstvom o dejavnostih in ciljnih Skupnega podjetja ECSEL;
24. pozdravlja, da je Skupno podjetje ECSEL ocenilo sistem notranje kontrole za leto poročanja in ugotovilo, da je učinkovit in da so prisotni vsi sestavni deli in načela, ki delujejo, kot je bilo predvideno;

Notranja revizija

25. ugotavlja, da služba Evropske komisije za notranjo revizijo opravlja vlogo notranjega revizorja Skupnega podjetja KDT, kot je določeno v členu 28 finančnih pravil; ugotavlja, da je izvršni direktor Skupnega podjetja ECSEL oktobra 2021 notranje revizorje obvestil o najnovjših pomembnih dogodkih v skupnem podjetju in rezultatih zadnje ocene tveganja;

Novi centralizirani sistem za upravljanje finančnih prispevkov sodelujočih držav

26. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da mora Skupno podjetje KDT v skladu z okvirno uredbo o programu Obzorje Evropa in Uredbo (EU) 2021/2085 enotnega temeljnega akta zaradi upravljanja finančnih prispevkov sodelujočih držav uvesti nov postopek centraliziranega upravljanja, t. i. sistem centralnega upravljanja finančnih prispevkov;
27. ugotavlja, da lahko v okviru tega načrtovanega sistema vsaka sodelujoča država Skupnemu podjetju KDT plača svoje finančne prispevke na ravni projekta za upravičence s sedežem na njenem ozemlju; ugotavlja, da imajo med tem postopkom vse sodelujoče države tudi pravico, da dajo veto na vse zadeve, ki se nanašajo na uporabo njihovih nacionalnih finančnih prispevkov, ki so plačani Skupnemu podjetju KDT za vlagatelje vlog s sedežem na njihovem ozemlju, v skladu s pravili Unije na področju financ in konkurence; ugotavlja, da to sodelujočim državam omogoča, da se na podlagi nacionalnih strateških prioritet odločijo, ali bodo podprle nacionalnega upravičenca izbranega in odobrenega raziskovalnega in inovacijskega projekta;
28. ugotavlja, da bo moralo Skupno podjetje KDT izvršiti plačila sofinanciranja za vse sodelujoče države, ki se odločijo to skupno podjetje pooblastiti za izvrševanje plačil njihovih finančnih prispevkov; ugotavlja, da bo moralo upravljati in nadzirati dva različna procesa v zvezi s podpornimi upravnimi sporazumi s sodelujočimi državami; ugotavlja, da mora nacionalni organ za financiranje vsake sodelujoče države s Skupnim podjetjem KDT podpisati upravni sporazum, v skladu s katerim skupno podjetje pooblasti za plačilo nacionalnih prispevkov ali usklajuje nacionalne sporazume o prenosu sredstev za plačila upravičencem in poročanje o prispevkih;
29. je seznanjen s pomislekom Računskega sodišča, da Komisija ni ocenila potreb Skupnega podjetja KDT po dodatnih virih za izvajanje načrtovanega sistema centralnega upravljanja finančnih prispevkov, poleg tega pa te potrebe niso bile vključene v prvotne ocene kadrovskega vira Skupnega podjetja KDT za izvajanje programa Obzorje Evropa; se strinja z Računskim sodiščem, da lahko pomanjkanje načrtovanja pri uvedbi tega sistema skupaj s stanjem na področju človeških virov ter pomanjkanjem orodij in podpore IT negativno vpliva na izvajanje programov Skupnega podjetja KDT in uporabo prispevkov drugih članov ter da bo, če bo treba sistem centralnega upravljanja finančnih prispevkov upravljati ročno, potrebnih precej človeških virov; poziva skupno podjetje in Komisijo, naj organu za podelitev razrešnice poročata o novostih v zvezi s tem.